

Յրանաւ Մէջնիւր մէջ պուստներն էփ-
րէնն՝ ինչոյ. Յետա վուգու պուստն ինքի-
մաշնաւ, խարինիէ նշգարէթի պիւտնէսի
միւլաւքէն օլուստըքն, Մ. Բօյ Տէշա-
նէլին, Եարք աշվալի իւզիքինէ պաղը
պէհաւնիթտա պուլունտըպըն եաղմը ի-
տաքէ: Պու պէհաւնիթտա, էշնմիլլիքն պի-
նաւն թափալէն իշար խտիրդ. «Յրանա-
սա, Պաղաւար մէսէլէնքինաէ մուհարէ-
պէնի մէն իթմէլէ, վէ Խսթանպօլ իլէ
Սփիա վէ Պէկրասա մշահփրիստէ ինթի-
եաթքեաքանէ հարէլթի թաւիլի իլլէ-
մէլէ, աթիլանէ պիր միւթէվասթթ օլը
թիֆու իթմիլ, վէ պու մապսպէ Թիւրք-
քիտ իլէ Պուշկարթիստը վէ Բուսա իլէ
Լիվիթիքն վէ Ինիլիթէրա տրաշունա
հիւսնի թէվասիլթաէ պուլունտը արը:
Թիւրքիաւն տախիլի լուիթիլաւ թէպ-
աիլ օլաւղը ճիւթիլէ, Յրանաս՝ Օսմանլը
եշնի հիւքիւնթիլնէ եարաթլ իթմիլ մէն-
պուր արը: Թիւրքիա՝ թէրազընաթը իլ-
թիաթաիլէսինէ վէ թէպատաւնն տաւաթի
տը իթմիլաւն միւսաւնթիլ քուրաթնէ տը-
րէթաւէ հալըշանազ արը: Պուսնա մուհա-
րէպէ վէ Կարըլըզըլարա միւլէվ օլտուպ,
սաղուն միւտաէթտն պէլու սէվաթ իաւն
աշվըր իսթիպատաւն հիւսնիթ պուլուն-
տանա՝ Յրանաս սուն ալթէնէ մէմու-
տը: Պուսուլա պէրապէր Թիւրքիասա
միշտաւը քսիթիլթի օլան Յրանասըլարն
պիր սուրէթլ պիթլարփանն վէ թանմէս
մուհաֆաթալ հաղաւթար թէվմին օլուն-
ճաշա դաւար, թէպատաւըն մէնֆատթ-
լարնը մուհաֆաշաշա մէնպուրը: (Ալ-
գըշալար): Իլէրուսէ պիւթիւն մէնպիլքի
Սաֆանիշաէ իթթիլուսը խաթմէք իւզըր,
Գաթթիթիւլաթիւսարն (էննէպիլէրէ մաւ-
սուն իսթիլեալարն) հիւսնիթ Վաքէտա-
սընաւն իւշ վիլայէթիւսն թաթիլ իսիլ-
մէսինէ մուվաֆաթաթ խտէպիլիլդ:»

Պատէնու Մ. Տէշանէ, Պապահարաւս
վէ Թիւրքիսանն ստիր Տիշէթէլէրիսնէքի
Յըսանաք մէնֆաթաթլարնա նազլըր քէլամ
իւն, Յըսանաղլարն Թիւրքիսաս պիր չոգ
տէմիր հոլլարըլա, խաւթախանն վէ մէք-
թէպէթն հաշիք պուլունաղլարըրն պե-
հաս իւն, աշմիշ պիր քի, Վէթրիլիւեթ
քի, Յիւքիւնթի Օսմանիէնին թէմաթիւն-
թը միւլքէ վէ խթիլլալիյէսինին մուհա-
ֆաղա վէ թէշմիշնուտ, ախագասար պու-
լունաեթորըլ, Թիւրքիսաս Բէշմիշի րէ-
ֆան վէ սէլամթի իսն, Կէնն-Թիւրքէթրին
թէշմիսին իթմիլքէրթի հէնթի ուսուլ իւն
մուհասին օլապիլլար քի, պիլ աշ ուսուլլար
թագար իթմէքանիյլ, (Ալլալլար) :

«Ճարտանանքն, ինկիթիֆազը միւսակույնստէ
տախիւս ինկիտալքեսարստէ հարցքէնկիթէր-
վին ինքնէքտէ օյան, Ավստրիա-Մաճար իւ-
նէ միւսանալաթը հաշնէնէտէ պրուստիոմա-
սընը կէտրմէքէ, մէմուռնը: Պուռնույա
պէրապէր Պազաթիպարտա տաքն Սըրպիս
վէ Գարատաղ էնայսիսին մէնաթիսին նա-
գաքը տիգգաթտան տուր թութամալղը:
Երեսք պու իքէ հիւքնմէթէք: հագգըյ-
լու տիւշարը աշնէթ օյարսպ, էվրօսանըն
հիթայէ վէ մուալէնէթին թալէպ ինքնէք-
տէ տրիւքն: Ավստրիա-Մաճար, Եւրպին
հանաթմոսին մուգալար օյարաք, Հէրնէք-
Պօնիար մէմալքինէ իլալէ ինքնի տիւ
գու մուհէտէ, վալլի իւլ իմպ օյոն
պէրթին տէվլէթէրն մուվաֆադաթը
այնմատարգաճ, թէպալի խոլիւնէլ: Պու-
էրն Բուսին, ինպալա վէ Ինկիթէրս:
Պազաթն հիւքնմէթէթիւրին թարաթիւր
ինկիլաւ ինքնէք տրիւքն, վէ էկէր մը-
րանա՞ն: Կէշիպալէ վէ հար հաղարտա տուլ
ու սալաշը մուհաֆազա ինքնի իսէ, միւս-
թագպէտէ տէ սուլշնը պազալը իշն
Ավստրիա-Մաճար րօլինկալը: Էվրօ-
քանըն տրիւրարնա մութալը պու-
լուռնալը տըր: Գօնթիւրոն ագա օյուռ-
տան, օյուռնալին, Ճիւսան, քէտալ ին-
րատթ վէ հարաքաթիւրտա սէրլէսթ տիւ

Ջրանասնճն, Մարզ մեհէլէի սէպէ-
պիլէ Շարգտաքի սէրպէսիի հարեքէի-
նէ իապէլ կէթիբմէսի՝ պէոյիւք խէթա օ-
լուրուր: (Ալիքչլար):

Մ. Տէշնանէլ, Ֆրանսա իւ Ալմանիտ
պէնսիոնէ ախրբէն վաղը օլան հատիւն
միւնասիրպէթիլէ, հիւքիւմէ վէ մէկէ
քէթիլ պիւա թէնէտաիւտ վագիֆէլի վա-
թիւնը իշխաններին թագաւոր իթմիւ օլ-
տըգլարնասն աօլաը պէնսիոն իմնու-
նիլէթ իլլէտիքանէ աօնրա, «պէօլիք պիւ-
տէվէթը ապքիլէնէն պիգզաթ ուսուքը
հաքմէ միւրահատաթը թէքլիֆ իթմէսի,
ատի պիւր Վուգուաթ տէիլ իսի» աթմիւ,
վէ Ֆրանսանըն զայէթ գուզվէթիլ պու-
լունասիւր իւգուրմըն թէնէլիտ վէ թաս-
տիւր իլէ, իֆատաթըն խիթաւ վէնաթիւ
ալիւ: (Հէն պիլլիքաէ ալգըլար)

Պաւ. Խուժի գոտան սօնրաւ, Յըսանաա խա-
րճիէի նազըրը Մ. Բիշօն՝ Շաղը մշտնէյէ-
րինէ տալի շիւքիւմէճէ վալը օյան պէ-
հասաթը տապըգաւը թափալի իծտիկի սը-
րուտաւ, Թիւրքիւնաւը Նէշքիլալը տալիս ի-
շէպի նազըգաւաւ չու աշօյլալի աշօյլէմ
ալի. «Ճէմնաթիւրըն քէնտի քէնտիկիլինի
քէրպիւթճէ խաթէ վէ մշմէքէթէրինի
թէնտիգ իթմէշ սալի՜ օյան նաքաքտաթը
ու մուսիլէյէ, աշվէթը Օսմանիլէնի տալի
տալիս իզաղըն ճօթալիւլիւմիւզաւի տա-
լալը իզաղըր մշմնուիլէթ վէ թէպըրէք
իթմէլիկիմիլզ լազըմ կէտալիկիլնի՝ տաճա իլք
տազըգաւաւ պէհան իյէմիւ՜ խաիք, խաա-
րէի նազըրէլի Օսմանիյէ նազըգաւաւ թէ-
վէճճիւնաթըրմիգ ալքըքաւ տըր։ Պաւ խաա-
րէնի միւնէսալուէրի՝ իթիտալ, վուգուֆ վէ
պապրէթ վէ Ֆիքըրի առիլի սաշիպլէրի
օյազըլալընը խապթի իթմիլէր ալի, շիւ-
քիւնաթը ճէտալիս Օսմանիյէ գալըր օյան
էմնիլէթ վէ տաթիլըլմըզը թա իլք տա-
զըգաւաւն ղիտէն Տէրխաաաթէթէ թէպլիլ
իթտիք։ Կէնճ-Թիւրքիւնէրն թէպիլզ օլը-
նաւ Ֆիքըրի՜ առաւի Յըսանաաա իշթիլէ՜-
միլ օյաւաւ միւնէսալուէթիլլի, պէօյլէ պիւր
օյալէք վէ իթթիլիսալընաւ քէնտիլուէճէ աշ-
լաշիլէթ կէթիւթօթ խաիք Պապը Ալի, պաւ
խուսուսը նազըրը ալգզաթա ալաւազ, պիւ-
րաւնի պազը միւնշալիլլէր թօյիլնիլնի
թաւալ ալ իթտի։ Պիլ աշ, պաւ թաւալէ քէ-
նալը մշմնուիլէթ վէ մուվաֆաւաթ իթթ-

«Հիւքիւմէթը ճէտիտէ՝ տիկէր քեաֆ-
ֆէյի տէղէթլէր թարաֆընտան տախի-
մազնարը թէշգիգ օյմը տրը :

Սոսն վազադարա կելինձէ, եէկտիւկէ-
րէ մուշալլի հուգուգ վէ մէնաֆիլի իմ
իվկան իմտիրմէք վասըլմալարը միեանըն-
տա, պէյն էլ տիւէլ պիր Գոսֆէրանա ագ-
ար ֆիգըրի տարի վասըլմալարա միւրան-
ճա՛ս թռթռումը արը, Լաֆին պէյլէ պիր
Գոսֆերանաըն ինիգասը իշին, մէսէլտէ
էն զիտա՛տ ալկագատար օլան թիւրքիա-
նըն պրա գլաօտի՛ս պէնանը ֆիւքը իվմպի
իվկիմի իմմիշ տիր։

«Քիւրքիւս իւն Պոստարիսթան արա-
ւլնուա թէնպիպ օրուանն մուսապէրաթը
թէն: Վիպտէն սուր օլմարը: Տէրխաս-
աթթէն ճէրէհանը միւղապէրաթըն պիւր նէ-
թիթէր հասէնդէ վիսուլինի թէնմիւնէն
ալէվէթէր նիլաթիսուէ, Ֆէրահանտա
տաթիլն մուսալէնէթ խաթիօրուղ, Սալը
ալէվէթէր տէ օյնի սուրէթթէ հարէքէթ
խաթիօրար:

«Պրանստոն բէշխի ճւղճուրը, Աւստրիա
խնդրախօսը զէ Մամարոսիման գրադընը՝
պիր մէք ռազման, իքի միւնէքէթ արա-
սյնաստի միւնասէպաթըն իմասպ իլիտիր-
տիկի պիր լիւանը սոսիմանէ իլէ հագարդը
ճէվազատա, Պրանստոնը, մէնֆատըն ու-
ստիւմիյեռնէ պաշտապ պիր չէյ տիւլիւնմէ-
տիւլիւնի, զէ միւշքիւրտը շաղըճէնին իգա-
ճէտի իշին արդու օլտանան իլիլիաֆա չա-
լըշարդընը իլէպիլի իյէմիշ արդա»

« Հէր արևրիւ մէտէլէրէ միւսաթիւէ-
միդաւ, Կէնճ-Թիւրքիանըն զէ Տիւրք հիւ-
քիւմէթ ի բրն ալրալիսի սուրէթտէ թէրադ-
զըլարընասն զէ Էլըբըսաա սուլ ու ու
յանըն մուհաֆադարսու, Տիւմէլին չու-

գոլազբան րիայէթ տէն պաշգա միււհաւա-
զամըզ եօգ տոր: Վիշննա հիւքիւմէթի-
նին՝ Տէրխասատթ հիւքիւմէթիյէ վէ տի
կէր Պալզան հիւքիւմէթէլէրիյէ նիշայէթ
ուեուշանաղըն գանիրիզ: Սըրպիւա իւէ
Գարասաղըն մշնաֆիլի իշին, պիւհիւմէ
հիւքիւմէթէլէրնէ գապուլ օլունապիլէնէք
թէլէաֆիլ պուլմազ միւմքիւսիզ տէյիլ տիր
Հէր լեօգէն իվլէլ տոււն Վիգայէրի լաղըմ
տըր: Ոսթան, Պէլկըստ Վէ Տէրխասատթ տէ
հէր կիւն պու եօլաւ հարթթէտէն կէրի
տուրմաեօրըզ: Տէօրթ նամի տէվէթէլէրին,
կիրիւա մշտէլէսինի տէ, աաա էնալիսինին
արըուար վէհնէլ վէ Թիւրքիսաշըն մաւլա-
վազաթընըլ էլտէ իտթէք հալլ աւ թէս-
վալէ իտպիլմէլէրիւնի, մշպէքիսիզ իծա-
պըննա արըու իտթըլզ:

[illegible]

ՄԱՊԷՅՆԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆՏՍ՝

էրօրնին բաթրիկի հզովրբան Մատթէոս
էֆ., ճռւմա իրթէսի կիւնիւ, սաաթ Ծ
բատտէլէրինտէ, մէրասիմի միւթատէ իլէ
հուգուրը Բատիաշնիլէ դապուլ օլունմը
տըր, Սաաթ Դաշն իթիպարէն Բաթրիգ-
լանի վէ ճիւլարը, հավաննը պօզուզ օլ-
մատարա բաղմէն, խնճախննճ հայի իլէ
մալմուշ, վէ պազը լէվհալար վէ պայ-
րազլար իլէ էմրաֆ մաշէլէր թէգեկն գը-
լըմըր տըր:

կտա արևորտան իւշ միւքէլէք վէ միւ-
զէյիւնէ լանտօ կէճաւերիկիպ , պուճարտան
պիլիբիճիսինէ բաթիթէ էք . իւն թէշիւ-
ֆաթմը Նուրի պէշ վէ գարլարընտա գա-
բու քէշեաար Գամէշ էք . Շիրիննան , ի-
քինճիսինէ բաթիթգ գայնագամը սապըք
Նելիէ Նպս . Իուրեան իւն Հմայիակ Նպս .
Իհիսուստան վէ իշիւնճիսիւնէ՝ Միլլէթ
Միւլլաբի բէյիսի սաննի Տը . Վաշրամ էք .
Թըրքումնան իւն Վարշուքի բէյիսի Ստե-
փան էք . Գարաեան օթուրուշլար արը .
Պու ալալըն էնիւնտն վէ հանլարընտան
թաթը բուլիս մէմուրարը իւն բուճպան վէ
բաթիթիւնէնիւն պագը մէմուր վէ գա-
վալարը կիթմլ քաէ պուլունմըշլար արը .
Իպպու ալա , Նըարըզա գատար կիթմիկի
նուլարտա , գարալուշլար վէ գըշլարը թա-
տաֆընտան ինթիլմաթմը ասքէրիյէ իպ-
տա իսի միւլ վէ իրմէնիկը իւն Թիւրքէշը
ալգըշլարալար արը :

Իրավորեաւ Սրբազան եւրպոլը սէրայը-
նա մուվապըէթինտէ, սէրայ էքթեանը մա-
րիֆէթինյէ Մէրաւմի տարիէսինէ կէօթիւ-
րիւմիւն, զէ սէր գարին Նաբի բաշա օ-
րայան կէնէրէք, բաթրիկի միւշարիւնյի,
բաթրիկիւլի մէմուրիւնթինտէ տօլա-
թէ պրիք իմմի տիր, Լքքամարաւան օտի-
նա, Թէշրիֆաթ Նաբըրը Ղալիլ բաշա
էլմիշնի բաթրիկինին սէրայա մուվապըէ-
թինի խաքիբայը Շահանյէ պիւրիսիւն Օւ-
տուղընտան, սաաթ Յը 20 կէշէ, բաթրիկի
միւշարիւն, մայէթինտէ Գուրեան վէ
Իրազքեսան Ֆիւսիգուպուար վէ Թորպոմեան
Խորատեան վէ գաթա քէշեսաը Շիրինեան
էֆէլը օլտարազ, միւստատան սէշնէ իւն
վէ Ղալիլ բաշանըն տէլալէթինյէ սալմա
կիւրիւնյէր տիր, Սալմաա, Զաթը Շահա-
նէ, աաքիթ խնթֆօրաւ կիւրիսիւն օլտուղը
վէ պաշ քիտթիլ Զէվաա պէշ հանլարըն-
տա պուլուսիւնը Նալտէ, պէքլէշնէքաթ
պուլուսիւնը արը:

Մէրասիւմի թէշթիֆաթիյէտէն սօնրաւ,
աւթըրիւ չֆ. իւլէրէյէրէք, թիւրքճէ ա-

«Շէշվելթուռ. Բաթուրշանը»,
«Միւշնէլլ օլան իօթնայօլ վէ թէշվա-
պիկէ երօնէր բաթրիզիկինէ, պէր մուհպը
նիզաֆնամէ, Մճնիսի ումուսիի միւլէթ
թարաֆորտան վուզու պուլան ինթիսա-
պը տախիսնէմ իւզէրինէ, մէզբիւր բաթ-
րիզիկէ նազազ ու թալիխնիս խուսուսընա
իրտազէ մէքաբաթիսիս Միւլլի. քանէնէրի
չէրէֆուսուուր պուլլուլմազլէ պէրապէր,
հուգուրը մէքաբաթիսիս Էլուրը Շահանէլէ-
րին մէսուլ չէրէֆիսէ նալիլիւէթիսէ եր-
զան պուլլուլան միւսաաաաէր պէնսիէր Թաձ-
ուարը ազադամլէրինին թէշվաթիւրստէն
ամիցիմ:

«Ճէշվեթխու Բասրիանքմ,
«Կաթանը մուսազգէզը Օսմանիմիզին
թէ՛նէմին վէ թէ՛նալի իզգաւ վէ իսթիզայի
վէ Կանունը Էսասիմիզին զեաֆը վէ զա-
մին պուլունարըը հուգուգըն թէ՛մամթի
մահֆուզլէնթի վէ անասըը միւնթէնթի
Օսմանիէն արասնիմն միւնթէնս ուխուվէնթ
վէ մուխալիէնթին Էստանթի ուղլունաս
հէր սուրուն ֆէտազեարըը իսթիւնար իյ-
նէմէք՝ պիծիւմէ Օսմանլըար իչին վա-
նիպ օլուպ, պու հօգթատան ճօնէի սա-
յանէմէ թէ՛նէթթիւպ իաէն վաղթիքէյի մու-
ղատտէնթի, պիւթիւն միլլէնթիմ շֆուտը-
լա պէրապեր սուրէթը ճանիւրէրանէնթ
իյֆայէ ճահս վէ դայրէթ իաէնէկիմ կիպի,
թարաֆը էյըթըը Շէհնշահիւրէրնտէն վէ
թիւքէյար Սալթանաթը Սէնիէլէրի ճանիւ-
պիւնին մուսվէնթը լաղըմէնին բայն-
կանս վէ պիտրիդ պուլլուլանազընս էմ-
իլլէթը տալիանէմ պէր քէմալ իտուկիւնի,
վէ տնվէնթի էպէտմիւնտտէթը Օսմանիէն
ախանս վէ միլլէնթիմ Կամրնա Բաթրիզխա-
նէ ճիլիսէնիտտէ ալէնէն աւտ վէ գասմմ
թիտիկիմ սատազաթըն զեաֆթէյի ինս-
զաթընը քէմալը ճիտաիյնթը իյֆա իսթ-
նէկիմի սաղ ու պէնանէ միւսարասթ իյ-
էրմմ:

(Հէման Բապտիսթի դէմ իր Թէզաւոր
նուազանքի մասին) Զաթը մէքաւարիւնը-
թաթը ծառանէն իր Թէզաւորը մուսա-
լէքը Օսմանիի վրէժ իսթիգրարը հուզու-
րը սասանէ իրեն մուտքը՝ մէսայիսիսնէ
մէվթիգրարը Բապտիսթի Թէզաւորը մուսա-
լէքը Զաթը Հրապարակարարը թաթը մ-
իսթիսթը սալթանաթը վէշէվէթէն պը-
րարար պուստուսնէ, ամին))

Զաթը հաղորդը Բապտիսթի՝ իշպու-
րութիւնը տիգրաթիւն տիւն տիգրաթիւն սուրա,
թիթիթի ճէվաթը վէշուրէրը տիւր.

«Էրմէնի միլէթի թարափընաան Սիդին
Թաթրիզ ինթիսապ օլընմանըը Թեպրիզ
տէրիմ, վէ Թէմէնիեթընըպտան սօն
էրէնէ մէմուլըմ:

«Չգտանալ պէրի էրմէնի վէ թիւը ճշե-
ապիւր արասննորս հիւճմ իտէն ինթի-
սփաան զայտիմ մընթէէպի իտիմ. հիմաի,
նուհապազար խուսուսնորա թարաֆըմը
ան սախի պէննէն առն վէ գաւեմ իտիւ-
րէ օան Գանուսը Էսասի սայէպնոտէ, պոն
արն պէր թարաֆ օմասըլլա, ճէմա-
ըմըլլալէ քիաֆֆէի իւսսիւրէրի միհանն-
ա, Ուսուս վէթիմ, Ատալիք վէ Սիւսալի-
ն հիւճմ իմտիլիկնոտէն տօլալը քննտիմ
խաթիթիար հիս իտէրիմ:

«Արդիւն աէ, Գանուըը էսասիյի հար-
իէն մէվգըրի ինրայէ գոյմայը վէ հէր
իւրիւն Ղայրէթի իպրազ իթմէյի ահա վէ
ասէմ իթմէշ օլմանըզսան մէմնունըմ:

«Պէն վէ վիւքէլամ, Էրմէնիւէրին սաա-
ւէթի իշին իշ պիւ մուազէնէթի տիրիդ
թմայեճէիդ. պուռա էմին օլպիլիքսինիդ :

«Պիւթիւն էրմէնի ճէմապիշըմա սէլամ-
աբըմը թէպիղ իտինիղ :

«15 նոյ. ստաթ 91/2, ԵՐԼՏԸԶ»

Իշպուրեամբ գապուլտէն ստիւս բաթ-
իդ էթ, վէ մայէթլէրի հուդուրը Հիւմա-
ուռտան մուֆարադաթի իթմիշ, վէ ա-
ւայ, Երլադզտան ալիի ինթիրամաթլէ
արեքեթ իտիպ, Պապր Ալիւն վապը ու-
ըն որը: Իթի Թարաֆտան բօրպարը վէ
սպեթրը սէլտան տուրմըն ուլտալ, Պապը
է միւստիւստա Թարաֆտան օւլտալ:

ճանաչում է հայկերեն, «հաշարն» նիտույարը իսկ, ուշուգա չըզմագտա պուլմընը տըր:

Բաթրիգ էֆ., Պապը Այի էնիւնտէ պաշ Թէշըթֆաթըն Պէնճիթ պէյ թարաֆընտան իսթիֆապու օլընարագ, Աստրագամ Գեա- միլ բաշանըն նէզտինէ կէթիւրիւրիւ տիւր: Ս էնիւնտէ ստորը միւշարիւնէյ սիւ- ֆէթա իւլէ կէթիւրիւնէ օլտըրը հալտէ, սէֆիւրէթ ապիւթի իթմիւլէր տիր: Քեա- միլ բաշա՝ Իզմիրեան Սրբազանը հիւանի- զապուլ իւլէ, եհնի մէմուրիյէթիւնի թէպ- բիթ իթմիւլ տիր: Իքրամալ օլընմըշ, վէ պաթէնու բաթրիգ էֆ.: Սասարէթ միւս- Թէշարը Զիյա պէյի, Տաիլիէ նազըրը Հազըր պէյի, Խարթիէ նազըրը Թէվֆիգ բաշայը վէ Շուրաի տէվէթ ընդիսինի գի- եաթէթ իթմիւլ, վէ Պապը Այիտէն չըզուլ, Ասիլիէ վէ Մեզաշիպ նէզարէթիւնէ կէլէ- բէթ, նազըր Հասան Ֆէնի բաշա իւլէ Մեզաշիպ միւսրի Շէվֆէթ պէյի գիւս- բէթ իւլէմիւլ տիր: Բաթրիկի միւշարիւնէյ, հէր տաիթի ընտիյտէ ինթրամաթը լալըթ իպրազ օլընմըշ տըր: Ասիլիէ նա- զըրը Հասան Ֆէնի բաշա, միւշարիւնէյի թէպիթիւնէ սօնրի մէպուսան ինթրիսապ- լալընտան պահս ալմիւլ, վէ պազըր երէր- տէ ինթրիսապարճա վուգու պուլան ուշ- զուսալըլըզարը, աղրազ վէ հիտտէթէ քանտա իւլէ, պուշարա էնէմիյէթ վէրիւնմէյէ ճէկիւնի, իւնթի մէսէլէ՝ Թիւրք վէ Էրմէնի գալմիւլը արասընտաթի միւնտապաթըն տէրէնէսինտէ օլուպ, անլէրին միւնտանտա իւնէ, իթիւրիւնէ մէջնու օլտըրը պէնտիւլ- լէմիւլ տիր: Իզմիրեան Սրբազան տա, ճէ- վապէն, «Էնլէրի իշար իթմիւլիւնիզ միւ- նասիպէթիւզ վազըլար, եալընըզ պիր գաշ չէհրտէ օլա խոի, հազըրըզ վար իտի, հալպուր չօգ տէֆա պու եօլըզ- լըզար: Ֆիարպէթըր, վան վէ Խարթի- տա տաիթի ինրա օլընմըշ տըր քի, հուսու- լէ կէթիւրիւնէ իթիւրիւ վէ Թիւրք վա- թանտալարըն սարըլըզ շարըլըզ իթմիւ- տիւրէրի ֆիթիւրի չիւպիւնտէ պըրադա- տըր» տէրի ճէվապ վէրմիւլ, վէ Ասիլիէ նազըրը տա, «Էնէ հաթալըմ, օլան օլմըշ տըր: Ուսուլը իտարէ էօյլէ հաթըլմասընը ինտալ իթմիւլիւն տիր: Ֆազաթ պուստան սօնրա պու կիւպի վազըլարըն թէքթար իթմիւլէնէկիւնի միւսլ իտէրիզ» տէմիւլ տիր:

Բաթրիգ էֆ. վէ մայիթի ալար, Ատ- լիէ տաիթիւնտէն չըզուլ, Թրամվայ թա- րիգիւլէ Գուսթաֆադիա կէլիւրէն, Սուլ- թան-Մահմուտ Թիւրպէի էնիւնտէ իզ- միրիւն Սրբազան արապատան ալաղըլա էնիւլ, վէ մէջքիւր թիւրպէիւնի էնիւնտէ պիր միւտտէթիւթ տուրուպ, տուա իթմիւլ տիր: Հազըր պուլուսան իզմիրիւն, իու- սուսա Թիւրքէր, բաթրիգ էֆ. նին իշպու մուսուլէի ինթրիսապարճաիւնէ հայրան պուշար տըր: Ալայ, եօլուսա տէվաթիւ- լէ, Գուսթաֆադիա վաթը օլմըշ, վէ բաթ- րիգ էֆ., երմէնի վէ Բուսթիլիւնէի ինթրիսապարճաիւնէ հայրան պուշար տըր: Սուլ- թան-Մահմուտ Թիւրպէի էնիւնտէ իզ- միրիւն Սրբազան արապատան ալաղըլա էնիւլ, վէ մէջքիւր թիւրպէիւնի էնիւնտէ պիր միւտտէթիւթ տուրուպ, տուա իթմիւլ տիր: Հազըր պուլուսան իզմիրիւն, իու- սուսա Թիւրքէր, բաթրիգ էֆ. նին իշպու մուսուլէի ինթրիսապարճաիւնէ հայրան պուշար տըր: Ալայ, եօլուսա տէվաթիւ- լէ, Գուսթաֆադիա վաթը օլմըշ, վէ բաթ- րիգ էֆ., երմէնի վէ Բուսթիլիւնէի ինթրիսապարճաիւնէ հայրան պուշար տըր: Սուլ- թան-Մահմուտ Թիւրպէի էնիւնտէ իզ- միրիւն Սրբազան արապատան ալաղըլա էնիւլ, վէ մէջքիւր թիւրպէիւնի էնիւնտէ պիր միւտտէթիւթ տուրուպ, տուա իթմիւլ տիր:

Բաթրիգ էֆ. վէ մայիթի ալար, Ատ- լիէ տաիթիւնտէն չըզուլ, Թրամվայ թա- րիգիւլէ Գուսթաֆադիա կէլիւրէն, Սուլ- թան-Մահմուտ Թիւրպէի էնիւնտէ իզ- միրիւն Սրբազան արապատան ալաղըլա էնիւլ, վէ մէջքիւր թիւրպէիւնի էնիւնտէ պիր միւտտէթիւթ տուրուպ, տուա իթմիւլ տիր: Հազըր պուլուսան իզմիրիւն, իու- սուսա Թիւրքէր, բաթրիգ էֆ. նին իշպու մուսուլէի ինթրիսապարճաիւնէ հայրան պուշար տըր: Ալայ, եօլուսա տէվաթիւ- լէ, Գուսթաֆադիա վաթը օլմըշ, վէ բաթ- րիգ էֆ., երմէնի վէ Բուսթիլիւնէի ինթրիսապարճաիւնէ հայրան պուշար տըր: Սուլ- թան-Մահմուտ Թիւրպէի էնիւնտէ իզ- միրիւն Սրբազան արապատան ալաղըլա էնիւլ, վէ մէջքիւր թիւրպէիւնի էնիւնտէ պիր միւտտէթիւթ տուրուպ, տուա իթմիւլ տիր:

Հայր'ց ժողովուրդ,

Շնորհիւ Հայ այնքան մարտիրոսներու, չնորհիւ մեր Թուրք հայրենակիցներուն այնքան նահատակներուն, և չնորհիւ Օսմ. Բանակին ձեռք բերուած ազատութեան պայմաններուն, այսօր Ն. Կ. Վհնափա- ութիւն Սուլթան Համիտ Կայսեր ներ- կայանալու պատիւն ունեցալ իբրեւ Հայոց Պատրիարք: Ն. Կ. Վհնափառութիւնն իր քաղաք գահուսանութիւնը կը յայտնէ սահ- մանադրական կեանքին համար բոլոր Օսմ. հայրենակիցներուն նկատմամբ: Մասնաւո- րապէս Հայոց ազգին նկատմամբ իր գո- հունակութիւնը կը յայտնէ Ն. Կ. Վհնա- փառութիւնը կը իրաւաստալ սահմանադրա- կան կեանքին պահպանումը և գործադրու- թիւնը: Մասնաւորապէս իր գահուսանու- թիւնը կը յայտնէ այն ուխտին համար զոր կատարեցի այս տաճարին մէջ, Օսմ. Սահ-

մանադրական Տէրութեան հպատակու- թեան համար: Իր Կայս. բարեւները կը հաղորդէ՝ ամէնուր: Նախարարապետ Քեա- միլ փաշա և բոլոր նախարարները այնպիսի արամադրութեամբ օժտուած են որ այս երկրին համար սահմանադրական կեանքն անայլալ է: Արդ, Հայոց ժողովուրդ, գիտնանք օգտուել այս սահմանադրական կեանքէն առանց ծայրայեղութեան, և գիտնանք պահպանել ինչպէս Օսմ. Սահ- մանադրութիւնը, նոյնպէս Ազգ. Սահմա- նադրութիւնը: Ապրի՛ բանակը, Օսմ. եր- կիրը սնտասան մնալ: Այս ամէն զգացում- ներով լեցուած, այլեւս մեր ազգային կեանքին ուղղութիւն, ընթացք տանք, որ օրինաց սահմանէն դուրս չելլալ: Ազա- տութեան բարիքները օրէնքին կատարու- մով ձեռք կը բերուին: Ինչպէս 1804ին, այս երկրորդ անգամն է որ կը յանձնարա- թիւմ այս օրհնալ բեմէն՝ որ դուք ամենքդ ալ միացեալ սիրով, համերաշխութեամբ, եղբայրութեամբ ապրիք և այս համերաշ- խութիւնը պիտի պահպանէ մեր երկիրը, որ մնալ անասան Աստուծոյ հովանիին տակ:

Ապրի՛ բանակը,
Ապրի՛ Գալաթի
Ապրի՛ Օսմ. Կայս. Գահը

Պատէնու, պիւթիւն գալիւրէր վէ էնալի Հայր մեր տուալար սէօյլէմիւլէր վէ բաթ- րիգ էֆ. տէ «Պահպանիչ» տուալար զի- նէթէ իսթիւմ վէրմիւլ տիր: Այնի վազըթ- տա գալիւրէր վէ էնալի, պիր աղըզտան Հիւրիւրիւնի մարշըր թէգանի իլլէմիւլէր տիր: Իզմիրեան Սրբազան՝ միւթէվէֆա Նեքիւս բաթրիկին գալիւր իւզէրինէ պիր «Հոգեւոց» սէօյլէրիւ, մուսախտըն ալ- գըլար տրաւտա բաթրիգիսանէյ կիր- միւլ վէ սալտուտ հազըրուին թէպիթիւ- թիւնի գալուլ իլլէմիւլ տիր:

ՏԵՐԻՍԱՍԵԹ ԻՆԹԻՆԱՊԱՐԱՐ

Այլընճը Տաիլի Պէլտիւնի միւսթէ- լիֆ ճիւղէթիւրիտէ ինրա օլուսան ինթի- խապար, պու ազշամ իսթիւմ պուլուպ, եարին Գասըմ-բաշա, Գալաթա-սէրալը, Պէյօլլը, Ֆերիթէօյ վէ թաթալա քիլի- սէլէրի գութիւնտը, ալար մախսուս իլլէ գալտըրըլըպ, մութանթիւն տուրէթտէ Պա- պը Այիլէ կէթիւրիւնէնէ, վէ իշպու ճէսիւմ գաթիլէ՝ Իսթանպուլ տան ամաթի էնասըն- տա Այլընճը Տաիլի Պէլտիւնի էնիւնտէ տուրաճադ տըր: Պու խուսուստա Թիւրք- լէր իլլէ Էրմէնիլէր, Էրմէնի-գաթիլէր, Բուսթիւր վէ Մուսուլլէրտէն միւրէնէպ պիր թէրթիւրաթ գաթիլէսի թէվի օլուս- մըշ տըր: Իւլէմա, բէնպիւն, իսթամար, միւսթէլիֆ մէթէպլէր չալիւրտանը իլլէ Մէթթիւր Սուլթանիւնի պէօյիւք սընթի- լարը թալէպէսի, ապէր վէ ժամաւորալար իշթիւրաք իտէնէկիւնտէ, իշպու գաթիլէնի զանէթ միւթէլիֆ օլաճաղը չիւպիսիւզ տիր: Եալընըզ էֆրատը տաքէրիւնի միգ- տարը՝ 500 քիլի գասար օլաճաղ տըր: Միւթէպլէր գաթիլարտան միւրէնէպ օլան թէրթիւրաթ գաթիլէսի՝ ճուս իրթէսի կիւնիւ թէքթար իթմիւլ իտէրէք, բըր- լամընը իթմալ իլլէմիւլ տիր:

Օսմանլը գաթիլէսի թարաֆընտան Ֆէնի բաթրիգիսանիւնէ հազըլան պիր թահրիւթտա, Տէրիտատէթ իլլին իթի Բուսթիւր ինթրիսապ իսթիւնի ին- թար գըլընմըշ իսէ տէ, բաթրիգիսանէ, իլք գալար մուսթափիւնէ իթմիւլն երկինէ իւլ մէպուս ինթրիսապը հազըլտա իսթար իթմէթտէ տիր: Իլք վատը խաթըր պըրազմազ վէ իւլ Բուսթիւր ինթրիսա- պը հազըլտա իսթար իլլէմէք իւզըրէ, ճուս իրթէսի կիւնիւ պիր Բուսթիւր ինթրիսապ գաթիլէսին մէրքէգիւնէ կիթ- միւլ տիր:

«Էլէվանի» ղըն պէնտընա կէօրէ, իթթիւնտ վէ Թէրապը Օսմանլը գաթի- թէսի՝ Տաիլիէ նազըրը Հազըր պէյ իլլէ ալօգաթ Մանիսիւրապէս Բէթիգ պէյին, Ահմէտ Բիգա վէ Մէնէմէտ պէյիւնի ղան-

տիտալընը իլթիգաթ իթմէյէ գարար վէր- միւլէր տիր: Էրմէնիլէր, մէջքիւր գաթիլէ իլլէ միւթթէթիգ օլարազ, տալա վէթիլ մէշուր Զօհրապ վէ Տիւնուր ումուրէի Օսմանիէ հուգուգ միւշալիլի Հալաճեան էֆ. նին գանտիտալըլընտան վազ կէշմիւ- լէր, վէ անլէրին երկինէ մուսալիմ Եալըր էֆ. Պոյաճեան իլլէ Թիւրքէր վէ Նաֆիա նազըրը Գաթիլէ էֆ. Նորատուկեանը ինթրիսապ գարար վէրմիւլէր տիր:

Բուսթիւր՝ պու պապտէ պիր գաշ ֆըրգա օլմըլար տըր: Պազըլար՝ Տը. Գամ- պուրօղլը բաշա իլլէ Մ. Գիօրօղլը վէ տի- կէրէրի Մ. Սօլօն Գալանօվա իլլէ Մ. Գոզմիսիւնի գանտիտալըլընը իլթիգաթ իսթիւրար, Բարիգաթ էլլէնիգաթ նամ դա- ղէթանըն մուշարիլի Մ. Ատմիւրէսին իս- մի տաիթի սէօյլէնիտը:

ԲՈՒՍ ԲԱԹՐԻԿԻՆԻՆ ԻՖԱՍԱԹԸ

«Աս Թիւրք» նին պիր մուշարիլի, Բուսթիւր իլլէ էֆ. իլլէ պիր միւսթաթ իթմիւլ տիր: Բաթրիկի միւշարիւնէյ, «Թէօն-Թիւրքէրին, հէր միլլէթին տալի- տի տիւրիւնի ինրատէ սէրալէսթ օլտը- ղընը վէ քիմէսնէ թարաֆընտան պու ճի- հէթէ թէարուգ իսթիւնէյէկիւնի պէնտ, ֆազաթ ալին վազըրտա քեաթիլէր միւ- լէթիլէր Օսմանլըլը իսթիւլիւնտա Թիւրք- լէրէ թապի գըլմազ իտատալընտա օլ- տըլըլընտան, վէ հարէքէթիլէր տէ պու- նը թաստիգ իթիկիւնտէ, Եանի պու խուսուստա Եալաթիսիլիսիլիք մէպէթիւնի իթթիլազ իթթիլէրիսանէ պահս, հալպու- քի Թիւրքիստա պուշնա տըրլար գար- ֆընտա եաթըլմանտան պիր շէյին՝ 20 նճի տարտա ինրատա ալազ գալիլ օլմաթըլընը, վէ հէր միլլէթին մէջքէպլիլէ պէրտալէր հուգուգընը տալի մուսթաֆադաթ չար- թըլա, իսթիլիսիսիլար թարաֆընտան Թիւրքէրին հուգուգընա իսթիլի իսթիլ- ճէկիւնի, Էլհաթը Թիւրքիսիլ գուրթար- մազ իլլին, հէր սընթիլ էնալ հազըրտա, հիւթիւթէթ, տալիլէ վէ միւսթաթը միւսթիլիսիլի պիր բըրիւրադաթըլմաթ լազըլ օլտըլընը տէրմիւնտ իլլէտիլընտ սօնրա, Օսմանլը գաթիլէսիսիլ վէ Տաիլիէ նազը- ընընը նէզարէթիլէր թահթընտ ինրա իսթի- լէն թաշա մէպուսան ինթրիսապարճա, Միւսթիլիսիլար էքսթիլիլէ գազանտըրմազ մազէտիլլէ վուգուս կէլէն եօլուսըլըզ- լարտան չիթիւրաթ իթմիւլ, վէ տէմիւլ տիր քի, «մէսէլա Էտիւրէ վիւսթիլիսիլ տէ վէ թէթիլ Թարաթի գըլմաթընտ հիւլ պիր իսթիլիսիլ ինթրիսապ օլուսանէրազ, ինթի- խապ օլուսանլարըն ճիւթիսի տէ Միւսթի- ման օլմաթ չայեանը գապուլ մը տըր: Թէքթրտալընտ 6000 Էրմէնի վէ 45,000- տէն պիտտէ Բուսթիւր օլտըլընը հալտէ, Էրմէ- նիլէր, Թիւրքէր իլլէ պիրէնէրէք, իլք մէ- պուսան ինթրիսապարճըր ֆէսի իթմիւլէր վէ եհնիւնէ գուրա վէրմէք, պիր Թիւրք վէ պիր Էրմէնիլէ գազանտըրմըլար տըր: Էտիւրէտէ իլք մէպուսուլըզ օլաճաղընը մէմուլ իսթիւրաթ: Իւլ մէպուսն տա Բու- լամ օլտըլընը թէճանէպլէ կէօրտիւք, Պուստա 200,000 Բուսթիւր տըր: հալ- պուքի պիր նէթիլ Բուսթիւր ինթրիսապ օլուսանլար տըր: տիկէր ինթրիսապ օլուսան- լար՝ իմամ տըրլար: Մաթէտիսիտաթի ինթրիսապար, տըրլուսան տըրլու գաթի- թէլին նէզարէթիլ թահթընտ ինրա օ- լընմազլա, նէթիլէլէր՝ մէմուսն օլուսա- ճազ սուրէթտէ օլմըշ տըր, վէ եալընըզ պիր տաիլէտէ 1000 Ուլահա գարը 40,000 Բուսթիւր տըրլընը հալտէ, պիր Բուսթիւր վէ մէպուս մէպուս ինթրիսապ օլուսանլար տըր: Եանիստա, Բրէվէպաթա վէ Արիլ- ըզապթրտա Բուսթիւրտան պիրէր քիւրթի ղապա օլուսանլար տըր:

«Հասըլը պու ինթրիսապարտա պէօյիւք հազըլըլըզլար վուգու պուլմըշ, վէ կէն- Թիւրքէր իսթիլիսիլարը քէնտիլէրինէ թապի գըլմաթա չալըմըլար տըր: Պու պապտէ թաթըրիլէր իլլէ իթթիկիւնիլ չիւ- քեաթիլէր, բըթիւթիլար՝ պուս կիթմիւլ տիր: Շիւտի, օլմըշ պիթմիւլ վազըլար

գարըլընտա պուլուսնուտըլ: Պուստան սօնրա պէթիլէք վէ եօլըլըզլարըն իս- լանընը, թաթիլիլ թալէպ իթմէք տէ վահի տիր: Պու սուրէթիլ Բարլամէթտա ա- գալիլ 12 մէպուսըլըզ օլաճաղ տըր: հալ- պուքի պիր 32-35 նէթիլ մէպուսըլըզ օ- լաճաղընը մէմուլ իսթիւրաթ: Պուստապ պէրապէր, թէքթար իտէրիլէր, պիլ կէն- Թիւրքէրին էն իսթիս, էն սամիթի տաթ- լարըլըզ, վէ սէպաթ ու գալըլէթիլէրինէ հայրան օլմաթ տալըլը:

ԹԷՊԵՏՏԻԿԻՆ ԿԻԿԵԼԼԱ

Հէյեթի վիւթէլաճա աթիւթիլ թէ- պիտալաթ վուգու պուլմըշ տըր:

Տաիլիլ նէզարէթիլի՝ Բուսթիլի վիւս- յէթիլի միւ ֆիլիթիլ Հիւսթիլն Հիւլի բա- շա, Մէտիլիլ նէզարէթիլի՝ Տաիլիլէ նա- զըրը Հազըր պէյ, Ասիլի նէզարէթիլի՝ Մանիսիպաթ Բէթիգ պէյ, Շուրաի տէվ- լէթ թիւսանէթիլի՝ Ասիլի նազըրը Հասան Ֆէնի բաշա:

Հէյեթի իսթիլիսիլ ազալըլընա՝ Շուրաի տէվէթ թիւսի թէվֆիգ բաշա վէ Մէա- թիֆ նազըրը Էքթէմ պէյ թաիլի գըլըն- մըլար տըր:

ԻԹԱԼԻՍ ՎԷ ԱՎԱԹԻՍ

Օսն կիւնլէրտէ վիւննտա, իթալիան վէ Ալման Տար իւլ ֆիւնուս թալէպէթիլ արասընտա գանլը պիր միւտաթէպ վու- գու պուլմուշ, վէ Ալմանլար՝ 2000 գա- տար օլտըլըլարը հալտէ, 200 գատար ի- թալիանլար իւզէրինէ հիւսուս իթմիւլէր տիր: Արպէտա՝ Թիւրքիւթտէ պիր Իթա- լիան Տար իւլ ֆիւնուս թէճաթիլ թա- լէպ իսթիլիսիլտէն նէլէթ իթմիւլ տիր: Պիր գաշ թալէպէ տըրմա օլմազ իւզըլէ, պիր իսթիլի մէնրուլ վուգու պուլմըշ տըր: Ավսթրիա հիւթիւթիլ վէ բուլիլ Ալման թալէպէլ թարաֆիլի կէօրիւնիւլ, վէ պիր չօգ իթալիանլար թէվֆըր օլուսմըշ տըր: Պու վազըլա՝ թէքթիլ իթալիանտա սուի թէճաթիլ իթմիւլ տիր:

«Մմիթէթ Բուսթիլի» ղըն պէնտը- նա կէօրէ, իթալիա իլլէ Ավսթրիանըն ա- րալարը կիւնտէն կիւնէ ալըմազտա օլ- տըլը ալընտ թէլէրտաթիւսանէլընտէն ան- լալըմազտա տըր: Իթալիա հիւթիւթիլ, Թիւրք հուսուսը իւզէրինտէ ամէլաթը թէտաթիլիլ ինրա իթմիւլէթտէ տիր, վէ օ թարաֆըլարտա աստաթիլիլ թահթիլ ի- չին էմիլէր վէրիլմիւլ տիր: Իթթիֆազ՝ միւսթիլէ բէք իսթիւս կէօրիւնիւտը:

ԻՆԿԻԼԹԵՐՈՆԵՐՆ ԱՎԱԹԻՍ ԱԼԵԿՆԻՆՏԷ ԵԻՏՏԵԹ ԶԱՐԷԹԻ

Լօնտա 27 Նոյ.—Ավսթրիանըն, քէնտի լէթաթընը Օսմանլը իմանլարըն չը- գաթիլմազ իւզըլէ հարապէթիլիլ կէօն- տըրմէք նիլէթիլտէ օլտըլը մէաթիլի սի- եաթիլտէ ֆէվէլէթտէ հիտաթիլ մուսթիլ օլտու: Էկէր Ավսթրիա պու նիլէթիլի մէվգըր ինրապէ գորտա, իսթիլիլընտա տա- լիլ՝ հիւթիւթիլ Օսմանլիլիսիլ մուսթիլ- մէթիլն մուսթիլն իթմիւլ իւզըլէ, քէնտի հարապ սէֆիլիլէրին կէօնտըլմէ գարար վէրմիւլ տիր:

Ռոմա 27 Նոյ.—Իթալիանըն բէք չօգ չէհրէրինտէ Ավսթրիալարա գարըլը եհնիտէն հիւսթիլիլ վուգու պուլմըշ տըր: Ավսթրիա մուսթիլ իթալիանլար իլլին իեանէլէր թօլլանտըր: «Ճիօրնալէ տի- թալիանըն գալլիլնէ, Ավսթրիա մէաթի- լի ալիլէպի՝ Պալէստինալարտա ալընտ իս- պէլլէրտէն մատա, իթալիանտա գուսուրա կէլէն հատիլէրտէն տալըն տա ղալթի էնտիլէ իլլինէ պուլուսնուտըլար Ավսթրիա մալլէրինէ գարըլը պոզթիլ ինրա օլընմա- ղը Թուրքիստան պիւթիլիլմիւլ տիր: Ավսթրիանըն, Թիւրքիւթտէ պիր իթալիան Տար իւլ ֆիւնուս թէճաթիլնէ մուսթի- ֆազաթ իթթիլի թէթիլն օլուսնուտը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Եղիշուհ, Թագսիմ հասեհսինեհ Ն. ԵԾ